

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

Кафедра міжнародної економіки

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини» ПУЕТ

(м. Полтава, 10 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією доц. Базавлук Н. Г.



Полтава
ПУЕТ
2018

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

Кафедра міжнародної економіки

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ
ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини» ПУЕТ**

(м. Полтава, 10 жовтня 2017 року)

За загальною редакцією доц. Базавлук Н. Г.

**Полтава
ПУЕТ
2018**

УДК 339.9
А43

Редакційна колегія:

Н. Г. Базавлук, к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

Т. О. Білоброва, к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Актуальні проблеми теорії та практики міжнародної економіки в умовах глобальної трансформації : матеріали наук. конф. студ. та молодих учених спеціальності «Міжнародні економічні відносини» (м. Полтава, 10 жовтня 2017 року) ПУЕТ / за заг. ред. Н. Г. Базавлук. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 133 с.

ISBN 978-966-184-300-3

У матеріалах наукової конференції представлено дослідження студентів та молодих учених спеціальності «Міжнародні економічні відносини» з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

Для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, викладачів.

УДК 339.9

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

ISBN 978-966-184-300-3

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2018

ЗМІСТ

<i>Бойко І. Ю.</i> Особливості маркетингової діяльності «PepsiCo Inc.» на світовому ринку	5
<i>Воронкіна Н. О.</i> Особливості сучасних корпоративних стратегій ТНК	7
<i>Галатов П. Г.</i> Транснаціональні корпорації у системі сучасного міжнародного бізнесу (на матеріалах компанії «HP Inc.»).....	12
<i>Галстян Р. Г.</i> ТНК як рушійні сили процесу економічної глобалізації	15
<i>Глуценко М. С.</i> Вплив інвестиційного потенціалу Німеччини на інвестиційну діяльність «Bayer Group»	20
<i>Гороховатський П. В.</i> Інноваційна діяльність корпорації Toyota Motor Co. як чинник економічного розвитку	26
<i>Дубовик О. І.</i> Вдосконалення маркетингової стратегії компанії Unilever Group	28
<i>Єгізарян А. С.</i> Особливості інноваційної діяльності компанії «Apple Inc.»	33
<i>Косиця А. Ю.</i> Місце компанії «Volkswagen AG» на світовому автомобільному ринку	37
<i>Литвиненко Д. В.</i> Діяльність автомобілебудівних ТНК в умовах глобалізації	41
<i>Марченко М. А.</i> Аналіз сучасних тенденцій світового ринку нафти (на матеріалах «Exxon Mobil Corporation»)	45
<i>Матвеева Н. С.</i> Мотивація персоналу в стилі Google.....	50
<i>Мороз А. М.</i> Напрями подальшого розвитку комунікаційної політики компанії PepsiCo, Inc.....	53
<i>Ненич В. Б.</i> Маркетингові стратегії як інструмент конкурентного протистояння Apple і Samsung	55
<i>Нетеса А. В.</i> Діяльність ТНК та їх вплив на економічний розвиток України.....	58
<i>Ноздрачова К. Р.</i> Використання конкурентних стратегій у практичній діяльності The Procter&Gamble Company.....	65
<i>Нуріахметов Є. І.</i> Інноваційна діяльність «Nestle» як визначальний чинник її успіху	69

4. Нова стратегія Volkswagen – світове лідерство і упор на електрокари [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.autocentre.ua/ua/avtopravo/avtobiznes/novaya-strategiya-volkswagen-mirovye-liderstvo-i-upor-na-elektrokary-328802.html>. – Назва з екрана.
5. Fortune Global 500 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fortune.com/global500/list/>. – Назва з екрана.

УДК 629.33:339.92

ДІЯЛЬНІСТЬ АВТОМОБІЛЕБУДІВНИХ ТНК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Д. В. Литвиненко, студентка 6 курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини» ступеня магістра
І. А. Артеменко, к. е. н., доцент – науковий керівник*

Ключові слова: транснаціоналізація, інтернаціоналізація, глобальні корпорації, ТНК, глобалізація.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день однією з найважливіших тенденцій світової економіки є посилення процесів глобалізації та поглиблення взаємодії відтворювальних структур різних країн, інтенсивність яких у значній мірі пов'язана з діяльністю транснаціональних корпорацій. Оскільки ринок автомобілебудування достатньо повно відображає вищезазначені процеси та тісно пов'язаний з іншими ринками (валютним, фондовим, інвестицій тощо), то доцільно буде проаналізувати специфіку діяльності тих ТНК, які працюють в галузі автомобілебудування.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Науковий дослідницький інтерес до проблеми організації транснаціонального бізнесу зумовив виникнення широкої дискусії та великої кількості наукових праць вітчизняних та зарубіжних авторів, зокрема Астаповича А., Губського Б., Деніелза Дж., Іванова І., Лук'яненка Д., Майера Дж., Макогона Ю., Мовсеяна А., Новицького В., Панченка Є., Пахомова Ю., Плотнікова О., Рогача О., Хірша С., Якубовського С. та інших. Разом з тим, додаткового дослідження потребують питання щодо перспектив розвитку транснаціонального бізнесу в сучасних умовах.

Мета – дослідити динаміку діяльності автомобілебудівних ТНК в сучасних умовах глобалізації.

Викладення основного матеріалу дослідження. Сучасний транснаціональний бізнес розвивається у контексті поглиблення глобалізації економіки, посилення процесів усупільнення капіталу, вдосконалення форм і методів його концентрації та експорту, диверсифікації виробництва у динамічному конкурентному глобальному бізнес-середовищі. Саме глобалізація найчастіше опосередковує інвестиційні форми бізнесу, які, насамперед, спрямовані на входження в зарубіжний ринок у процесі транснаціоналізації світової економіки.

ТНК володіють або контролюють комплекси виробництва та/або обслуговування, що знаходяться за межами країни базування. Вони є лідерами у виробництві та реалізації певного товару. На відміну від звичайної корпорації, яка функціонує на світових ринках, ТНК переносить за кордон не товар, а сам процес вкладання капіталу, поєднуючи його із закордонною робочою силою в межах міжнародного виробництва, перетворюючись на ключову одиницю транснаціонального бізнесу [1].

На сьогоднішній день процес транснаціоналізації господарської діяльності досягає найвищого рівня і охоплює практично всі ринки світу, зокрема і на ринок автомобілебудування.

Автомобілебудування займає провідне місце в структурі промислового виробництва, де тільки у загальному машинобудуванні функціонують понад 4,5 тис. фірм, які в основному спеціалізовані на дрібносерійному виробництві з урахуванням вимог замовників.

Автомобілебудування вважається основною галуззю обробної промисловості більшості країн світу, де значна частка продукції виробляється транснаціональними корпораціями США, Японії та Західної Європи. Компанії машинобудівного комплексу тісно пов'язані між собою і з виробничими потужностями інших галузей економіки [2].

Починаючи з 2010 року, глобальна автомобільна промисловість вступила у фазу посткризового піднесення. Так, світовий обсяг виготовлених легкових автомобілів у тому ж 2010 році становив 72 млн транспортних засобів і вперше перевищив не

тільки докризові показники, а й став найбільшим за останнє десятиліття. На думку фахівців, до 2018 року слід очікувати зростання виробництва на 31 %, або ж 106 млн автівок [4].

Транснаціональне співробітництво автомобільних ТНК проявляється в створенні спільних підприємств, що дозволяє вирішити проблеми бар'єрів, оскільки законодавство більшості ринків, які розвиваються, з метою заохочення місцевих виробників ускладнює імпорт. Подібні партнерські відносини є досить перспективним напрямом в якості альтернативи звичайному договору поставки, особливо це вигідно при купівлі комплектуючих. Глобалізація світової економіки підштовхує сучасні автомобілебудівні ТНК до представлення своєї продукції на зовнішні ринки збуту.

Транснаціоналізація ринку автомобілебудування стала поштовхом до зростання продажу транспортних засобів. Згідно даних консалтингової компанії «LMC Automotive» в березні 2017 року світові продажі нових легкових і легких комерційних (LCV) автомобілів становили понад 9 млн од., що на 5,0 % більше березня 2016 року. Китай, який контролює 28 % світових продажів, впевнено займає першу позицію. Сполучені Штати, які поступилися в 2009 році першим місцем – другу. Тільки за перший квартал 2017 року продано понад 23 мільйони автомобілів, що на 5,2 % більше аналогічного періоду 2016 року (табл. 1).

А за підсумками восьми місяців 2017 року світова реалізація автомобілів збільшилася на 2,8 % і склала 61 млн 419 тис. одиниць. Як повідомляє Financial Times, у рейтингу автоконцернів лідирує альянс Renault-Nissan, що продав 5,3 млн автомобілів, далі – Volkswagen і Toyota з об'ємами продажів 5,2 млн шт. і 5,1 млн шт. відповідно.

За даними ж Асоціації Європейських Виробників Автомобілів (ACEA) в серпні 2017 року Європі зареєстровано 865 тис. нових легкових автомобілів, що на 5,6 % більше ніж у серпні 2016 року. Лідери продажів: Volkswagen – 97 тис. авто (-4,4 %), Renault – 57 тис. (+ 11,1 %) і Mercedes – 55 тис. (+ 8,8 %). За динамікою виробництва серед автомобільних ТНК лідирують:

Nissan – 17,1 %, Dacia – 16,4 % і Toyota – 15,5 %. Негативну динаміку в цій категорії мають Volkswagen – –4,4 % і Ford – –3,5 %. Трійка лідерів моделей виглядає так: Volkswagen Golf – 31 тис. (+3,4 %), Renault Clio – 17 тис. (+34,7 %) і Skoda Octavia – 16 тис. (+ 12,1 %) [3].

Таблиця 1 – Країни лідери з продажу нових легкових автомобілів в березні 2017 року

Місце	Країна	Березень 2017 млн штук	+ - %	Країна	Січень-березень 2016 млн штук	+ - %
1	Китай	2,096	1,7	Китай	5,948	4,6
2	США	1,550	-1,7	США	4,010	-1,6
3	Японія	0,584	9,6	Японія	1,341	7,8
4	Велико-британія	0,562	-0,8	Велико-британія	0,845	6,7
5	Німеччина	0,359	11,4	Німеччина	0,820	6,2
6	Індія	0,283	10	Індія	0,803	11,1
7	Італія	0,226	7	Італія	0,582	11,9
8	Франція	0,226	7	Франція	0,541	4,8

Джерело: розроблено автором на основі [3].

За прогнозами Міжнародної організації виробників автомобілів ОІСА, в 2017 році очікується подальше зростання світового виробництва на рівні 2–3 %, яке буде дещо меншим, ніж в 2016 році [3].

Висновки. З’явившись як результат глобалізації, ТНК прискорюють цей процес з метою задоволення власних економічних інтересів. У зв’язку з цим, сучасний процес транснаціоналізації набув нових рис та істотно не тільки на світову економіку, а також і на економіку країни розміщення корпорації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Кормакова І. О. Концептуальні підходи до визначення суті транснаціональних корпорацій / І. О. Кормакова // Економічний простір. – 2015. – № 41. – С. 16–20.

2. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2016. – 208 с.
3. Статистика і рейтинги продажу автомобілів у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.serega.icnet.ru/cars-sales-2017-world. – Назва з екрана.
4. Глушевська А. С. ТНК ФРН автомобільної галузі на ринку транскордонних злиттів та поглинань [Електронний ресурс] / А. С. Глушевська // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2013. – Вип. 112(2). – С. 204– 213. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/. – Назва з екрана.
5. Транснаціональні корпорації : навч. посіб. / за ред. О. В. Шкурупій [О. В. Шкурупій, В. В. Гончаренко, Т. А. Дейнека та ін.]. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 240 с.

УДК 622.276:339

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ СВІТОВОГО РИНКУ НАФТИ (НА МАТЕРІАЛАХ «ЕХХОН MOBIL CORPORATION»)

М. А. Марченко, студент 6 курсу спеціальності
«Міжнародні економічні відносини» ступеня магістра
А. В. Артеменко, к. е. н., доцент – науковий керівник

Ключові слова: нафтогазова промисловість, ринок нафти, нафтопереробний завод (НПЗ), волатильність світових цін, глобалізація, енергоспоживання.

Постановка проблеми. На сьогодні нафта як енергоносіє знаходиться на вершині життєвого циклу і має найвищий рівень конкурентоспроможності. Потреби світової економіки в нафті і нафтопродуктах з кожним роком зростають, а оскільки ринок цих стратегічних товарів взаємодіє з іншими ринками (валютним, фондовим, інвестицій, праці тощо), то його стан впливає на розвиток усієї світової економіки сприяє економічному зростанню або спричиняє настання рецесії.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 7,7.
Тираж 10 пр. Зам. № 008/1127.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*